

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA, BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

LA SENMANA DE DIJOUS Á DIJOUS

Es admirable la unanimitat ab que 'ls elements monárquichs venen parlant aquests dies de las discordias que, segons ells, ha aparegut en el camp republicá.

Sembla una consigna.—Ponderém las sevas dife-

rencias—pareix que algú 'ls ha dit—y fentho aixís ocultarém la nostra debilitat.

Es lo mateix que si 'ls lladres diguessin: —No tenim por de res. Sabém de bona tinta que 'ls guardias civils no s' entenen, y podém, per lo tant, continuar las nostras malifetas.

Apart de que dona una pobre idea de la solidés de la situació aixó de que la seva existencia depengui de la major ó menor unió dels republicans, sápigam els senyors monárquichs que 'ls han informat malament y que las esperansas que fundan en las

nostras discordias no son mes que fantasias de malalt pròxim á la seva última hora.

Estém units, tan perfectament units com l'endemá de l' Assamblea del 25 de mars, y disposats á continuar sense vacilacions la obra que 'ns hem proposat realisar.

De manera, que perden el temps fent corre que «'ls civils no s' entenen.»

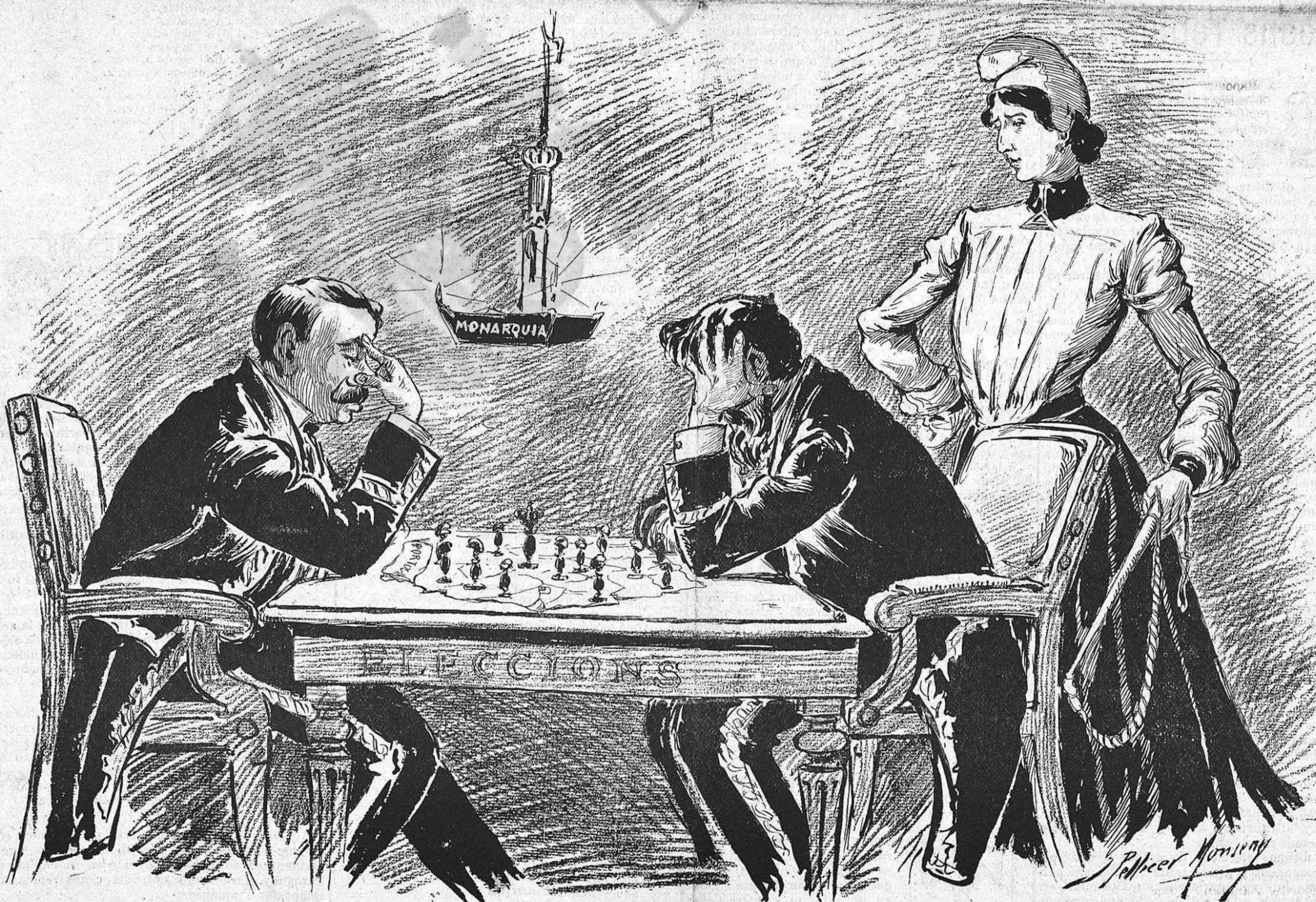
Si que s' entenen: fins s' han entés ab el fuster que ha de ferlos á vostés la caixa.

No siguin, donchs, testaruts: baixin el cap y preparinse resignadament á morir.

Dijous sortí de Barcelona, embarcada en el vapor *Reina Maria Cristina*, la expedició catalana ó *Embaixada comercial* que va á estudiar els mercats de la República Argentina per veure si obra als productes de Catalunya y d' Espanya novas vàlvulas d' expansió.

Iniciada l' idea per la coneguda casa Puigdollers y Maciá, la rapidés, l' amplitud de miras y 'l sentit

Els dos tramposos

—Minyons, per mes qu' estudiieu y ensajeu la tupinada,

lo qu' es d' aquesta jugada no 'n sortireu.

llenaba nuestros corazones, debe desde hoy y para siempre sustituir este otro, que es en realidad el mismo, coloreado y engrandecido por la esperanza: *Todo por la Patria y para la Patria engrandecida por la República!*

Allà com aquí s'ha arribat a comprendre que únicament ab aquest lema pot salvarse la desventurada Espanya!

Diuen qu'en Garcia Alix no està encare content ab el centenar de denúncies entauladas contra 'ls periódichs, desde que ocupa 'l mando.

Ell vol l'extermini de la premsa republicana. Y sigui dret, sigui tort, està resolt a introduhir una nova pena que las lleys no consignan: la pena de suspensió y supressió de las publicacions que li fassin nosa.

Es a dir: se 'ls vol menjar.

Pero, per grossa que tingui la panxa, estiguin ben segur, de aquesta feta reventa.

No caldrà sino que 's reuneixin las Corts y se li demani compte de la seva voracitat desenfrenada.

Se deya que 'l rey durant la seva estancia a Logroño s'hostatjaria en la casa-palau que ocupà fins a la seva mort el general Espartero.

En aquella mateixa casa hi estiguieren allotjats durant sas visitas a la capital riojana D. Amadeo de Saboya y D. Alfonso XII.

Pero l'edifici—com casi tot lo que a Espanya representa alguna gloria—se troba en estat ruïnós y no ha pogut utilitzar-se.

Y es una verdadera llástima. El recort de un rey que va abdicar la corona quan va comprendre que no podia fer la felicitat dels espanyols, y 'l de un altre rey que, minat per terrible malaltia va morir molt jove, podia donar pen a un sens fi de meditacions, serias y profitosas.

Y vels'hi aquí que no 'n tenian prou ab las persecucions desfermadas contra la premsa, que la fiscalia del Tribunal Suprem acaba de dictar una circular, buscantnos las pessigollas, en els llochs mes recóndits de la constitució de las redaccions.

Vinguin suspicacias, y si aquestas no bastan, vinguin injusticias y tot.

La premsa, com sempre, sortirà triomfant de

concerto, no; somos 85,000 veteranos que, como bravos, y con jefes y oficiales a la cabeza, iremos donde la patria lo requiera, si así lo exigen las circunstancias y a ello nos obliguen los imbéciles pro hombres a quienes todos señalan como la causa de la debacle.

La debacle!

Se n'han de convèncer els homes de las oligarquias monárquicas. Continuant se remourà dintre del cos de la nació fins que 'l haurán purgat.

CARTAS DE FORA

BREDA, 27 de agosto

El día 8, comensa la festa major que promet ser molt lluhida. Esperém que 'l nostre merlot la aygualirà ab alguna de las sevas intemperancias. L'any passat va exigir als músichs que captessin pels carrers a favor de la mare de Deu. Ells s'hi varen negar, com es molt natural, y de resultas d'aixó crech qu'encare no han cobrat 'l ofici... ni 'l benefici.

Per aixó dihem: A veure si, aquest any passarà tres quartos de lo mateix...

RIUDECOLS, 26 de agosto

Diuenje passat el nostre esparver, desde 'l cubell, manifestà als feligresos que si volían salvar 'l animeta no devian treballar absolutament gens durant els dies festius. Cas de que 'ls preciis, per xó, ell mateix els extindrà uns permisos especiales, que no deurán ser gratis... per supuesto.

Creyéim que ab aquest negoci mossen Xato, t'hi faràs més sabi que rich. No veus que ja ningú n'fa cas de las tevas enciclicas y pastorals...

CORNELLÀ, 30 de agosto

Havent cessat del càrrech el Sr. jutje, s'ha procedit al estat de comptes referent als ingresos y gastos que aportaren las darreras inundacions. El nostre batlle excusa tota responsabilitat y per mes que regira recibos y paperots, no presenta la cosa massa neta, per lo qual se 'l ha cridat al jutjat, pera que de tot aixó se 'n fassi una bugada.

La industria de teps de suro implantada fa poch està desgraciada aquí a las noyas, que ademés de no ser feyna per ellas (ja que la majoria no arriban a la edad), els rendeix un jornal miserable. Y aixó que las pobras cobran per mils y quan venen centenars en cap deixan de pagals'hi... ¡Quanta explotació!

ARTÉS, 31 de agosto

Disfrutéim aquí de dos metjes un que 's diu Soca y ho es, y un tal Lacasa, bastant aixirit y que sab la seva obligació; pero veus aquí que 'l primer es molt catòlich y monárquich y el segón molt liberal.

Donchs, bé, hi ha hagut fabricants explotadors dels pobres, que 'm guardaré de dir que sigan els Berenguers, que s'han atrovit a dir als obrers que si no deixavan al metje Lacasa y no s'acodontavan ab en Soca, serían despedits del treball.

Cal fer constar que quan algun d'aquest fabricants ó de la seva familia están malalts no utilisan el metje de marras, si no que se'n baixan a Barcelona que diu que 's curan millor. Aixó es senzillament un insult descarat a la classe treballadora y una soberbia inquisitorial que hauria de desapareixer.

TARRAGONA, 29 de agosto

A la parroquia de Sant Joan, desde que tenim el sagrista malalt, tot a tres quarts de quinze. El rellotje va malament a no poguer més; fins l'altra nit va tocar las 35 per las 11. Veheu ahont arriba la netedat de dit corral mislich, que fins a las picas de la aygua beneyta s'hi crían cuchs. Y aixó que 'l majoral de dit corral de ovelas, sempre diu que la netedat es mitja vida. Si arriba a ser deixat... ¡figuréuvs!

SITJES, 31 de agosto

Els sebas carca-catalanistas ab el desajulibrat afany d'exhibir sa microscópica figura aprofitan tots els ve dis que 's presentan pera fer veure qu'encare son alguna cosa.

L'altre día van anar a la festa de Ribas montats ab brech y la bandera desplegada, mes si aquí las autoritats no vejeren res, en cambi las del veñí poble de Ribas s'esquivaren las moscas. El diumenje anunciaren una conferencia al Prado Suburens, per lo regidor barceloní senyó Cambó y aquest que 's debia avans enterar de qui 's tractava no va compareixer y els pochos que varen anar a dit local se trovaren en que allí s'hi ballava y no 's conferenciava.

Desde que la gent decenta s'han tret de casa El Batllat y que a n'els carbassejats nens els hi fujen de las mans las secretarias que 'n Musitu els hi pescava, que están fora de sí.

Els republicans estém fent els treballs preparatoris per las vinentas elecciones municipales quin resultat ha de ser el triomf de nostre causa y l'arrecanament de las sebas catalanistas al quarto de la rectoria.

PALAU DE ANGLESO LA, 1 de setembre

Va bastar un esclat de Marsellesa tocada pels músichs que ab motiu de la festa major teníem aquí, pera que 's posesin en tensió 'ls nervis del sotana predicatore, despotricant contra la República y emprementlas contra 'ls seus propagandistas ab insults é improperis.

Molt satisfet que'laria 'l mentat sotana després d'aver vomitat semblants bravatas desde un punt que no 's permet la controversia y a llarga distancia de las personas aludidas, pero 'l poble que treballa y sufreix veu clarament qui son los verdaders farsants, engatusadors de pobres infelissos.

Aixó prova la cobardía d'aquesta gent, que un sol toch de Marsellesa 'ls espanta, iqué farán quan se tocará ab acompañament! Féu provisió de tila, sotanas, que se acostan l' hora de subar.

UNA EXPLICACIÓ

QUE 'ns perdoni 'l Sr. Altadill (D. Sebastia), secretari de l'Agrupació socialista de Barcelona, si no insertém el llarch comunicat que, per acort de dita agrupació 'ns ha remés, protestant del article *La Fi de un Pontificat*, que insertarem en el número de LA CAMPANA, corresponent al día 22 del passat agost.

Y no podém insertarlo, per no reconeixer el dret que s'arroga la indicada agrupació de sortir a la defensa de D. Pau Iglesias, l'úlich a qui varem atacar, y 'l úlich en tot cas que podria respondre als atachs que li dirigirem. Si acceptavam aquesta mena de ingerencias, fent extensiva a las agrupacions la facultat de sortir a la defensa de algún dels seus individuos, ja compendrà 'l nostre remitent, que 'ls periódichs de combat, no tindrían prou espay per insertar las protestas que de totas parts se 'ls hi enviarían.

Y menos poden acceptarse aquestas ingerencias, quan se tracta de una comunió que té 'ls seus periódichs, desde 'ls quals li es tan fácil respondre y fer totas las observacions que tingui per convenient.

Per altre part, no tenim cap reparo en consignar, com consigném, que tot l'afany del nostre comunicant, estriba en deixar sentat que 'l Sr. Iglesias, en el meeting de Madrid, no sigui objecte de las manifestacions desagradables, de que 's feren eco 'ls corresponsals de la premsa diaria de Barcelona, y a qual versió 'ns atenguerém nosaltres al escriure 'l article *La Fi de un Pontificat*.

Pero encare que 'ls corresponsals haguessin procedit ab notoria exageració; encare que de la versió seva difereixi la resenya de algún periódichs de la Vila y Cort, no per aixó hem de modificar en lo més mínim els nostres conceptes.

Vol el Sr. Altadill, vol l'Agrupació Socialista Barcelonesa que consigném que no ha arribat encare 'l hora de la fi del Pontificat de D. Pau Iglesias? Volen que reconequéim que 'l Pontífice socialista continuará, com fins aquí, las sevas campanyas exclussivistas, anti-republicanas, y favorables, en últim cas, tan sols als governs de la monarquia? Queda consignat y reconegut.

Pero consti que ho sentím, com han de sentirho ells mateixos. Nosaltres com a republicans, y ells com a socialistas.

J.

LA OVACIÓ

I

L batlle de Vilasonsa acaba de rebre una noticia tan inesperada com estúpida.

Desde la capital li telegrafian: «Baró del Gresolet vindrá demá visitar Vilasonsa. Preparárli arribada digna. Reuneixi autoritats, corporacions y forsas vivas de la població y procuri posarse altura circunstancias.»

«Bons están els temps per posarse a cap classe d'altura, per baixa que sigui, ni per preparar arribadas a ningú!»—exclama 'l pobre batlle, ficantse a la butxaca 'l comprometedor parte telegráfic.

Pero, lo que a continuació pensa ell, ab molt bon sentit:—M'ho avisan de la capital; m'ho dihen ab un tó que sembla un ordre, y si no vull que m'omplin el poble de comissionats d'apremis y 'ns augmentin las contribucions fins a no deixarnos respirar, ¡quin remey me queda sino cumplir las atentas indicacions del meu superior?—

Reuneix, donchs, a las entitats y personas més notables de la localitat y fingint un entusiasme qu'está ben lluny de sentir, els comunica la grata noticia de la próxima arribada del baró del Gresolet.

—¿Y qué?—pregunta 'l president del

II

cassino, qu'es antigresolista furibundo. «¿Per qué 'ns ho explica aixó?»

—Es precís rebre 'l dignament. L'honor de Vilasonsa hi está empenyat.

—Que 'l rebin els seus, els gresolistas.

—Pero no sab que de gresolista aquí no n'hi ha ni un? S'ha de fer el cor fort y dissimular, per que de resistir nos als desitjos dels de dalt, ¡pobres de nosaltres! Cara pagariam la broma.

Tothom convé en que 'l batlle

III

«Faltaría, senyor, al més sagrat dels meus debers si en nom de Vilasonsa no li dongués las gracias per haverse dignat venir a fernos aquesta visita memorable, que 'l poble colocará segurament entre las fetxas més gloriosas de la historia vilasonsi-na. ¡Visca 'l baró del Gresolet!»

«Visca!»—contestan els guarda termes y 'ls empleats de la casa de la vila, repartits per la plassa y previament ensajats pera llenyar aquest crit en el moment convingut.

—Gracias, gracias—contesta 'l baró:—no esperava menos de...

La murga municipal no 'l deixa continuar, de lo qual en el fons de la seva ánima ell se'n alegra, per que la veritat es que no sabia qué dir.

Y la baronial comitiva, seguida del batlle y demés notabilitats, entra a la casa comunal en quin adornat saló els espera un espléndit xacolata ab melindros.

Aquell vespre tots els periódichs de la comarca publican el mateix parte telegráfic:

«Baró Gresolet arribat avuy a Vilasonsa. Ovació indescriptible. Archs de triunfo, músicas, discursos, entusiasme delirant.»

Han passat vuyt días. El baró es ja qui sab ahont, passejant, reposant ó fent lo que li dona la gana.

A Vilasonsa, 'ls ecos de l'ovació indescriptible s'han extingit. L'arch ha sigut desmuntat, s'ha donat una escombrada als carrers, s'ha desembrassat el saló de la casa de la vila, s'ha olvidat fins la cara del baró y 'l discurs de benvinguda pronunciat pel batlle del poble...

Pero de la festa encare se'n parla.

Y se'n parla, per que a pesar dels días transcorreguts y malgrat las reclamacions dels infelissos que van proporcionarho, encare no se sab qu'ha de pagar las puntas de París, els coloms, els melindros y la xacolata que va formar part del lunch donat al baró del Gresolet.

FANTÁSTICH

El cel d' Espanya

totas las persecucions. La premsa es la llum y 'ls que 'l han de tómer son els partidaris de la fosca. Sols a la premsa es aplicable la famosa frase de Víctor Hugo:

«Aixó matará alló.»

Se diu qu'es molt probable se suspenguí el pago dels alcansos als repatriats, y no per que no hi haja diners per efectuarlo, sino per que encare no están fets tots els ajustos.

Ab cinch anys no hi ha hagut temps d'efectuarlos.

Naturalment, se tracta dels pobres diables, que van ser conduhíts al matadero, per salvar, ja que no 'l honor de la patria, la existencia de las instituciones, y ja 's poden esperar.

Els ajustos ray! Si no 'ls els arregla el govern, ja 'ls els arreglará la mort!

La premsa monárquica s'entreté propalant insidiosas noticias sobre l'estat de salut del Sr. Salmerón.

Si no han escrit un article per l'istil del famós de 'n Blasco Ibáñez «Al verle pasar,» es per que tenen la ploma rovellada, y no 'n saben de fer primors.

Pero 'ls tontos no saben que si en Salmerón estigués malalt—que no ho está, ni molt menos—tindría medis pera medicarse ab entera llibertat.

Fins podria anar a Panticosa, si necesitava aquellas ayguas, sense que ningú s'alarmés per un fet tan natural.

Ha parlat en Maura, y ha dit entre otras cosas: «No es el hueso el que se halla enfermo, sino los átomos. Hay que infundir en el cuerpo social sangre nueva, compuesta de verdad y de justicia.»

Sí; y per aixó ell, desde 'l ministeri, va fer tot lo imaginable per saturarlo de virus clerical.

¡Jesuita!

En un manifest publicat per la Unió general de repatriats s'hi llegeixen els següents párrafos que considerém dignes de ser conegut:

«Compañeros: Estad prevenidos que la hora de nuestra reivindicación está cerca.

»No somos un conjunto de seres sin orden ni

ARTÉS, 31 de agosto

Disfrutéim aquí de dos metjes un que 's diu Soca y ho es, y un tal Lacasa, bastant aixirit y que sab la seva obligació; pero veus aquí que 'l primer es molt catòlich y monárquich y el segón molt liberal.

Donchs, bé, hi ha hagut fabricants explotadors dels pobres, que 'm guardaré de dir que sigan els Berenguers, que s'han atrovit a dir als obrers que si no deixavan al metje Lacasa y no s'acodontavan ab en Soca, serían despedits del treball.

Cal fer constar que quan algun d'aquest fabricants ó de la seva familia están malalts no utilisan el metje de marras, si no que se'n baixan a Barcelona que diu que 's curan millor. Aixó es senzillament un insult descarat a la classe treballadora y una soberbia inquisitorial que hauria de desapareixer.

TARRAGONA, 29 de agosto

A la parroquia de Sant Joan, desde que tenim el sagrista malalt, tot a tres quarts de quinze. El rellotje va malament a no poguer més; fins l'altra nit va tocar las 35 per las 11. Veheu ahont arriba la netedat de dit corral mislich, que fins a las picas de la aygua beneyta s'hi crían cuchs. Y aixó que 'l majoral de dit corral de ovelas, sempre diu que la netedat es mitja vida. Si arriba a ser deixat... ¡figuréuvs!

SITJES, 31 de agosto

Els sebas carca-catalanistas ab el desajulibrat afany d'exhibir sa microscópica figura aprofitan tots els ve dis que 's presentan pera fer veure qu'encare son alguna cosa.

L'altre día van anar a la festa de Ribas montats ab brech y la bandera desplegada, mes si aquí las autoritats no vejeren res, en cambi las del veñí poble de Ribas s'esquivaren las moscas. El diumenje anunciaren una conferencia al Prado Suburens, per lo regidor barceloní senyó Cambó y aquest que 's debia avans enterar de qui 's tractava no va compareixer y els pochos que varen anar a dit local se trovaren en que allí s'hi ballava y no 's conferenciava.

PALAU DE ANGLESO LA, 1 de setembre

Va bastar un esclat de Marsellesa tocada pels músichs que ab motiu de la festa major teníem aquí, pera que 's posesin en tensió 'ls nervis del sotana predicatore, despotricant contra la República y emprementlas contra 'ls seus propagandistas ab insults é improperis.

—¡Qué tormenta nos amagal!

L' ODI Á ORIENT

Las noticias que 'ns venen de la bárbara nació dels turchs fan posar els cabells de punta.

Las monstrositats se succeixen fatídicament y l'odi campa assedegat de venjansa, amontant crims sobre crims, cayent sobre las casas, sobre 'ls pobles, saqueijant y incendiantho tot.

Ara volan un quartel turch, mes tart las tropas del imperi encenen setze pobles. Avuy claman els búlgars y 'ls grechs y 'ls albanesos; demá s' aixecan irritats, á la revenja y cauhen rabiosament sobre 'ls fills d' Aláh.

Y Aláh ó Deu, ó qui siga, calla.

¿Es que se n' hi dona un pito de tot lo que passa á la terra, ó bé es que ja comensa á estarne tip de la blanca y deixatada monotonía del cel?

Dirían que mira als dos partits combatents: als insurgents y als imperialistas, fredament, com qui contempla un espectáculo.

¿Qué n' ha fet y n' está fent de mal á l' humanitat la monomanía religiosa!...

No hi ha res tan estúpido ni satánich com las diversas adoracions que portan dividida per profonds desprecis y odis irreconciliables á l' humanitat desde 'l començament de las épocas. Y una de las parts de la terra mes castigadas d' aquesta plaga es la Turquía.

Allí hi ha grechs, albanesos, búlgars, servis, armenis, juheus y tants y tants altres, tots en confusió baix un govern atrasat y absolutista. El fanatisme y l' odi de rasses gruny eternament.

Cristians á secas els uns, els altres catòlics, cismàtics els mes. Part dels búlgars, continuant las tradicions paganas y prácticas esclavas, els juheus adorant al Mesias qu' ha de venir! Y per sobre de tot aixó, l' egoísmo mercantilista qu' exaspera y la religió mahometana dels turchs sanguinaris y despotas.

Y aquestas diferentas rasses me fan l' efecte de pedras fogueras que topantse seguidament, produheixen espurnas qu' originan l' incendi d' insurreccions espantoses, ment fraticidas. Ahir ho pagaren els armenis y 'ls cretencs, avuy, ells y 'ls altres.

Y 'ls nort-americans establerts á l' Armenia demanan misericordia al govern dels Estats Units y 'ls austríachs que resideixen á Salónica, esverats, no deixan ni un instant al seu consul.

Y las delegacions europeas no saben com ferho pera protegir als russos y als francesos y als italians y el pánich esdevé terrible.

Y tota la premsa del mon que s' anomena civilisat, ompla columnas y mes columnas.

Y las potencias no saben qué fer. Se miran y callan. La Polonia esmicolada, els passa per davant dels ulls y meditan y callan.

Temen. Pero ¿qué temen? ¿Al imperi otomá? ¿Al degenerat sultá roig qu' está tancat ab pany y clau en el seu harem, tremolant y fugint fins d' una mosca per si fos envenenada? ¿Temen la Turquía, la bárbara y malparada Turquía? No. Temen por d' ellas mateixas!

D' ellas mateixas!... L' humanitarisme 's plany y 's tapa la cara. Se tapa la cara, y no podém llegir res en l' expressió dels seus ulls!... ¿Plora? ¿Sent egoísmo? ¿Té enveja?...

En tant, l' odi, gruny, mata y crema en el país del sanguinari sultá, oprobí de l' Europa!... Com si la vella, la civilisada Europa no n' hagués fet de ben crespas!

Es la lluyta legendaria, el problema secular, l' eterna representació de las edats salvatjes. Els homes, abrahonantse com á feras, per l' idea de Deu, per un sér invisible, inconegut, per una cosa tan fútil, en lo que refereix á la veritable Vida, quan convé tant qu' estudihi profundament sa condició ab ulls serens y propis, sense valdres d' ulleras religiosas de vidres entelats, y aixís feres cárrech de las miserias humanas y acabar per estimarse universalment de debó, per conveniencia y altruisme á la vegada, ja que l' verdader altruisme es la conveniencia de tots.

Y allavoras sí que se n' podría parlar de religió. Y naixeria la pura, la única.

El temple seria la casa, y la sagrada missa del Amor se celebraria sobre la taula qu' es l' altar verdader dels ho-

mes, voltada de tota la gran familia humana donchs no mes hi hauria que celebrants!...

No mes que celebrants!... Veusaquí l' meu somni y l' de molts, perque francament aixó de que un ho celebri y 'ls altres ho mirin me fa l' efecte de que un fuma y 'ls altres escupan. Aquesta es la qüestió.

Pro las potencias tal vegada pensin al revés y fora fácil qu' esdevingués lo qu' en Castelar vaticinava tant: la guerra europea.

Sols me falta confessar ingenuament qu' en tocant á aixó últim, desitjo equivocarme.

ESPATECH

Neco de Santiago de Galicia.

Se tracta de una pobra vida que diu y assegura que tot sovint se li apareix el seu difunt marit.

Y sempre en distintas formas.

Una de las últimas vegadas se li plantá al davant vestit de frare, y li demaná 30 duros.

Naturalment, prenent la forma de frare, no podia menos de donarli l' gran sablasso.

Parla en Labra, l' eloqüent senador republicá, y comparant la situació agraria de Andalusia ab la de Asturias, diu:

«En Asturias donde la propiedad está repartida, aunque produce menos, el aldeano puede vivir. Allí está muy arraigada la costumbre de saludar á la vaca que se halla al paso, diciendo: —«Guárdela Dios, que es la mejor institución.»

Vaja, que no es tan sols á Asturias ahont l' institució té la forma de una vaca de llet.

Y á fé que si no poguessin munyirla, ni menos la saludarian.

No 's pot ser Papa per cap diner.

Aquí tenen á Pío X. A penas possessionat del Vaticá, ja ha comensat á sufrir alguns atacs de poagre.

Y que no hi val la infalibilitat!

Jo fins arribo á creure en el carácter providencial de aquesta márfuga.

Perque lo que haurá dit el poagre: —«No volías ser presoner de per riure? Donchs ara ho serás á la forsa.

No 's poden fer bromas ab la Providencia.

A Servia van mal dadas.

Se diu que hi ha en l' exercit una conspiració per fallar al rey Pere, ab el mateix salero ab que va ser fallat el seu antecessor.

Y s' assegura que l' rey Pere, ha pensat en abdicar la corona, aconsellant als seus súbdits, que juquin sense reys, es á dir: que proclamin la República.

Fet y fet, crech que aquesta es l' única manera de no tenir disgustos.

Un que n' han pelat y un altre en rémull, ja son dos. Y com que quan se comensa aquesta tasca, no 's deixa tan fàcilment, ¿quí assegura que 'ls servis no arribessin á fer tüt de reys?

Ja van veure quina desgracia en el Port de Barcelona.

Se reventa una de las calderas ausiliars del vapor Canalejas, ocasionant un mort y alguns ferits, dos dels quals, víctimas de las cremaduras, han perdut també la vida.

Hi ha noms que tenen molt mala sombra. El de Canalejas entre ells.

Convé no arrimars'hi.

En Cobian ha anat á visitar els arsenals de la Carraca.

Y al veure lo rutinari de aquella instalació que tants diners costa al Estat y tants disgustos á la patria, no pogué menos qu' exclamar: —«Todo esto es del siglo XVII.

Preciosa confessió feta per un ministre de la monarquia, qu' en materias navals y en moltas altres, ens té endarrerits de tres sigles.

Per aixó son partidaris de que no sols en la Carraca, sino en tot Espanya, 's cambihi de sistema.

S' atribueix al ministre de Hisenda l' propósit de crear una *Caixa de ahorros nacional*.

Després del agotament del país, que ja no pot ab las feixugas càrregas que se li imposan, crech molt oportuna la creació de una Caixa.

Però no de *ahorros*.

Ha de ser una *caixa de morts*.

Per lo que té de curiós, consigno l' següent episodi, ocorregut á San Sebastián.

Tornava del camp de Ondarreta l' regiment de infanteria de Valencia, y al desfilar pel carrer de Azó, un senyor comensá á donar crits davant de las tropas.

Aquestas seguían impertérritas, sense ferne cas, fins que al fi, colocantse entre las filas, exclamá: —«Soldados! Quiero acabar con la odiosa monarquía.

S' ha dit que aquest senyor, nomenat Eduart Arqués y natural de Logronyo, no té complertas las sevas facultats mentals.

Podrá ser aixís.

Pero en molts cassos de perturbacions del seny, se fá bastant difícil determinar ahont comensa la locura y ahont acaba la rahó.

Ara diuen qu' encare que l' govern perdi las próximas eleccions municipals, no per aixó redundará la derrota en perjudici de la monarquia.

Vostés dirán que aquest desenfado contrasta ab els esforsos qu' está fent pera guanyarlas á tota costa.

Y jo afegiré que dona probas de ser molt previsor, el que avants de que li fassin el nyanyo, ja s' hi posa l' cataplasme.

Un eco del viatge regi:

«El rey, su hermana y su cuñado han entrado en Estella con algún retraso.»

Tribut pagat á las idas retrógradas de aquella població carlista.

Els carlins que estavan furiosos ab el seu diputat Llorens, per haver aconsellat als seus correligionaris que dispensessin á D. Alfons XIII un' acullida cortés, al últim han caygut del burro.

El Sr. Llorens els hi ha ensenyat una carta de Venecia que aixís li ordenava.

¡Pobres carlindas!

No 'ls queda més recurs que gratarse l' clatell.

Que ho fassin y s' hi trobaran el tou de llana.

¡Béns, més que béns!...

Alemania gestiona la adquisició de Fernando Poo, una de las pocas miserias que 'ns quedan.

En contra d' aixó, y per la part que li toca, el govern s' apresura á declarar que farà grans reformas colonisadoras en aquella isla.

De modo que, per ara, no hi ha *po...* de que se la puleixin.

Aixó deu ser que Alemania n' ha ofert massa poch diners.

¡Vaya uns, els nostres ministres, per deixarse res per vert!

—¡Viva el rey guapo!— cridavan las cigarrereras, al pas de la comitiva.

—¡Viva el rey guapo!— Y, deixant las tagarninas de banda, li tiravan flors y requiebros.

Y aixó que aquesta fábrica de Tabacos es á Logronyo. Cóntin el dia que vaji á visitar las de Andalusia, allí que las donas son més xardorosas y desinvoltas.

Allá se l' menjarán á petóns.

Per mí, que se l' menjin...

Esperar que 'ls meus triunfin y pescá un empleo bó: veusaquí tot el programa del legítim espanyol.

Quan me duguis la robeta, pel carrer tápala, filla: no 'm convé que l' Govern sápija qu' encare porto camisa.

Las promesas dels ministres son com els núvols d' agost: s' extenen, passen, traspasan, pero ¡tururut! may plou.

L. WAT

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Pas-to-ra.
 - 2.ª ANAGRAMA.—Reació—Creació.
 - 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—La Creu de la Masia.
 - 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Albert.
 - 5.ª GEOGRÁFICH.—Per sabi Seneca.
- Han endavinat tótas ó part de las solucions del número anterior els caballers: Estanislao Viñau, Net, Un petit republicá, Tres partidaris, Un blausquista, J. Ribas, J. Baró, Joan Dormuá, Dos violinistas y Un republicá.

Caballers: J. Cavallé y J. Ribas, El Chulo, Pepus, J. Llevon, J. Mabar, Berra, Ramón de cal Chimet, Pim Pam Pum, Toribio Roca, Pisman, Un trempat, Noy-Ti, A. Curull T., Branera Germans, J. Baldrich, Dos homes, Fatu Negru, Dos republicáns, Elisa y Fernandez, A. Martinet, Joan Dormuá, Ll. P. Bavat, Ignaciet y Noy de la Estació: Ho sentim.

Caballers: E. Doménech, J. Cassi, Joan Catau, Ernesto de V., Un betas y fils, Japet dels Duros y A. Ribas Ll.: Ho celebrém.

Caballers: Andresito, Aguilera, J. P. C., Rampells, Clar y Net, y F. V. R.: Havém rebut els originals, y un milió de gracias.

Caballer: Rasca-Tripas: Pórtinsels ó envhils; s' ha de veure, avans.—Estanislao Viñau: Si es acceptat sortirá un dia ó altre.—J. Ruiz y Torras: ¡Lladres!—Oílime Tílop: Rebut y veurém de complaurel.—Joan Massó Amillach: Es curteta pero dolenta, además.—Andresito: Anirá algo á LA CAMPANA.—Pepis: No s' hi escarrassi per ara que no 'n treurá res.—J. Costa Pomés: Agrahim la remesa y la pendre tанда!—Madurell: Ab molt gust li publicariam si fos aprofitable.—Estorer de la Ronda: Ay, fill meu, es una cosa aquesta que no li puch dir... Quan hi serém ho veurém.—A. B. R.: No fa per nosaltres.—Joaquim Saragoné: Massa pastoril.—F. P. V.: Defectuosa.—E. García María: Aixís com no 'ns va fer gracia la d' ells, tampoch ens ne fa aquesta que 'ns envia.—Joan Vidal E.: Es de lo mes elemental que 's llegeix.—J. Sirols: No está prou bé.—F. Casals y Bové: Gracias, y endavant.—Un de la fonda del Oro: Las festas de aquest programa resultarán de camama.—Espini-la: Aixís també hi dibuixo jo.—W. Goizqueta: Están á la seva disposició sello y dibuix, qu' es molt dolent.—Mero S.: Si 's volgués pendre la molestia de cuidarla una mica més, arribaría á ser publicable.—Padri Drapayre: Rebuda la remesa. Totas s' aprofitarán.—M. de C.: Thing you.—Corresponsal, Un gallinaire, P. F. N., B. C., R. T. y R., Una agrupació y Titarru: Las cartas no poden anar per varias rahóns.

Cóm se suavisan certas aspresas

EL MINISTRE D' HISENDA:—Vaja, ¿está content ara?

La República

LÁMINA ALEGÓRICA
propia pera ser colocada en Cassinos, Ateneos, Societats y tota classe de Centros democráticos

Tamanyo de la lámina 65 per 50 centímetros, impresa á sis tintas sobre cartulina mate.

Preu: 2 pessetas

SE VEN PER TOT ARREU

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª